

گزینه‌های گروه فرهنگ و هنر «وطن امروز» برای جوایز سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر

سیمرغ‌ها برای که به پرواز درمی‌آیند؟

گروه فرهنگ و هنر: سی و هفتمین جشنواره فیلم فجر، فردا رسماً به پایان می‌رسد و پرونده مهم‌ترین رویداد سینمایی کشور در سال ۹۷ نیز بسته خواهد شد. به نظر می‌رسد مهم‌ترین تحول در این دوره از جشنواره، تغییر نگاه هیات انتخاب به معیارهای ورود فیلم‌ها در جشنواره بوده است. معیاری که حول محور «تنوع ژانر» می‌چرخید و عمده آثاری به این جشنواره راه یافتند که در ژانرهای متفاوتی کسب تجربه کرده بودند. اما این تنوع ژانر باعث نشد که تنوعی در کیفیت آثار به وجود آورد. از همین رو این جشنواره با انبوهی از آثار ضعیف مواجه بود که نه در میان اهالی هنر و نخبگان سینما و نه در میان مردم جایگاهی نداشتند. تنوع ژانر همچنین نتوانسته بود مانع رونق گرفتن فیلم‌هایی در ژانر رئالیسم سیاه شود و از عهده آن بر نیامد تا بتواند از گستره مضامینی چون «خیانت»، «قصاص» و... بکاهد. در مقابل، آثار موضوعمند انقلابی در جشنواره امسال، به‌رغم تعداد پایین‌شان از کیفیت بالایی برخوردار بودند و تاکنون عمده آنها بخت‌های نخست جایزه بخش‌های مختلف جشنواره محسوب می‌شوند. کارنامه کارگردان‌های

مطرح سینمای ایران نیز در سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر بسیار ناامیدکننده جلوه کرده است. کیومرث پوراحمد، علیرضا رئیسیان و... از جمله کارگردان‌هایی بودند که آثارشان قطعاً در زمره بدترین فیلم‌های جشنواره قرار می‌گیرد و مشخص نیست عدم راهیابی افرادی چون سعید سهیلی و علیرضا داوودنژاد به جشنواره، به ضرر آنها بوده است یا برعکس به نفع‌شان؟ روزهای پایانی جشنواره بهانه‌ای شد تا گروه فرهنگ و هنر «وطن امروز» نظرات خود را پیرامون برترین آثار در بخش‌های مختلف جشنواره ارائه کند؛ گزینه‌هایی که لزوماً نامزدهای برنده جایزه نیستند اما بر اساس اینکه انتخاب این افراد و آثار بر مبنای شایستگی آنها بوده است، دور از ذهن نیست که نام آنها را در میان نامزدهای سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر مشاهده کنیم. همچنین این نکته را نیز باید مورد توجه قرار داد که برآیند فیلم‌های جشنواره در بعضی بخش‌ها آنچنان ضعیف بوده است که حتی تعداد فیلم‌های انتخابی به حداقل ممکن - یعنی ۴ فیلم - هم نرسیدند، لذا تعداد کمتری از این میزان در جدول آورده شده است.

بهترین فیلم
ماجرای نیمروز ۲: رد خون (سید محمود رضوی)
 شبی که ماه کامل شد (محمدحسین قاسمی)
 غلامرضا تختی (سعید ملکان)
 سرخ‌پوست (مجیدمطلبی)
 ۲۳ نفر (مجتبی فرآورده)
 متری شیش و نیم (سیدجمال ساداتیان)
 «اجرای نیمروز: رد خون» را که ادامه‌ای بر قسمت اول این اثر سینمایی است باید کامل‌ترین فیلم این دوره از جشنواره فیلم فجر دانست؛ اثری با یک سوز استراتژیک که کارگردانی قابل قبول «محمدحسین مهدویان» و بازی‌های درخشان بازیگرانش باعث شد یکی از پیچیده‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران به لحاظ گستردگی ابعاد تولید، یک سرگردن از سایر رقبای خود جلوتر باشد.

بهترین کارگردان
ترگس آبیار (شبی که ماه کامل شد)
 محمدحسین مهدویان (رد خون)
 بهرام توکلی (غلامرضا تختی)
 سعید روستایی (متری شیش و نیم)
 نیما جاویدی (سرخ‌پوست)
 هر چند که امسال به‌واسطه کیفیت کارگردانی چند فیلم مطرح جشنواره فجر انتخاب یک گزینه از میان آنها سخت‌تر است ولی به نظر می‌رسد با توجه به گستردگی ساخت و سختی‌های تولید «شبی که ماه کامل شد» و توانایی چشمگیر کارگردان این فیلم در بازی گرفتن از بازیگرانش، ترگس آبیار بیش از سایرین شایسته دریافت بهترین کارگردانی باشد.

بهترین فیلمنامه
سرخ‌پوست (نیما جاویدی)
 شبی که ماه کامل شد (ترگس آبیار و مرتضی اصفهانی)
 ۲۳ نفر (مهدی جعفری)
 متری شیش و نیم (سعید روستایی)
 تکنیک‌زدگی جشنواره امسال تاثیر منفی بسیاری بر کیفیت فیلمنامه‌های جشنواره امسال گذاشت و تقریباً بهترین فیلم‌های جشنواره در رشته‌های مختلف، با مشکل فیلمنامه و کیفیت پایین آن روبه‌رو بودند با این همه در میان فیلمنامه‌های امسال «سرخ‌پوست» بیش از سایر آثار توانست با توانایی قصه‌گویی خود مخاطبان را جلب کند؛ هر چند که ایراداتی نیز بر پایان‌بندی این فیلم وارد است.

بهترین بازیگر نقش اول مرد
جواد عزتی (رد خون)
 هوتن شکبیا (شبی که ماه کامل شد)
 پیمان معادی (متری شیش و نیم)
 رضا اخلاقی‌راد (خون خدا)
 حامد بهداد (قصر شیرین)
 نقش اول مرد هم از رشته‌هایی است که امسال مدعیان سرسختی دارد؛ از جواد عزتی و هوتن شکبیا گرفته تا پیمان معادی و رضا اخلاقی‌راد اما با این همه به نظر می‌رسد با توجه به بازی قابل قبول و موثر جواد عزتی در فیلم «ماجرای نیمروز ۲: رد خون» و با در نظر گرفتن بی‌توجهی جشنواره فجر به او در چند سال گذشته، امسال جواد عزتی شایسته‌ترین فرد برای دریافت سیمرغ این بخش باشد.

بهترین بازیگر نقش اول زن
الناز شاکردوست (شبی که ماه کامل شد)
 بهنوش طباطبایی (رد خون)
 مهناز افشار (قسم)
 فاطمه معتمدآریا (جاندار)
 سہا نیاستی (سال دوم دانشکده من)
 هر چند نقش اول مرد امسال مدعیان بسیاری داشت، مدعیان سیمرغ بهترین بازیگر نقش اول زن در جشنواره امسال بشدت کم هستند؛ با این همه هیچ‌کس نمی‌تواند منکر بازی درخشان «الناز شاکردوست» در نقش «فازنه» در فیلم «شبی که ماه کامل شد» شود. نقشی که از الناز شاکردوست به عنوان یکی از بازیگران سینمای تجاری، چهره‌های متفاوت را ارائه کرد.

بهترین بازیگر نقش مکمل مرد
علی نصیریان (مسخره‌باز)
 هادی حجازی‌فر (رد خون)
 جواد عزتی (جاندار)
 گروه بازیگران نوجوان (۲۳ نفر)
 یونا تادین (قصر شیرین)
 نقش مکمل مرد هم مدعیان بسیاری دارد؛ با این همه، بازی بدون نقش استاد علی نصیریان در نقش یک آرایشگر پیر در فیلم «مسخره‌باز» بیش از سایرین به چشم می‌آید. البته کسوت ایشان و عدم اعطای حتی یک سیمرغ فجر به او با وجود نقش‌های درخشانی که پیش از این داشته نیز شانسش را برای دریافت سیمرغ بالا می‌برد.

بهترین بازیگر نقش مکمل زن
فرشته صدق‌عرفایی (شبی که ماه کامل شد)
 شبنم مقدمی (شبی که ماه کامل شد)
 گیتی قاسمی (جاندار)
 هستی مهدوی (ماجرای نیمروز)
 تقریباً هیچ‌کس شک ندارد که فرشته صدق‌عرفایی امسال ایفایگر بی‌نقص‌ترین بازیگر نقش مکمل زن جشنواره فیلم فجر بوده است؛ بازیگری که با ایفای نقش مادر ریگیا به عنوان کاراکتری درون‌گرا و کم‌حرف، یکی از ماندگارترین شخصیت‌های سینمای ایران را خلق کرد. هر چند که از بازی قابل قبول شبنم مقدمی نیز در این فیلم و در نقش مادری با لہجه قمی نمی‌توان گذشت.

بهترین جلوه‌های ویژه (میدانی)
حمید بیاتی (رد خون)
 آرش آقابیک (شبی که ماه کامل شد)
 ایمان کریمیان (قسم)
 جلوه‌های ویژه میدانی با ساخت فیلم سینمایی «ماجرای نیمروز ۲: رد خون» رشد چشمگیری خود را به رخ کشید. این فیلم که به لحاظ استفاده از ادوات نظامی یکی از سنگین‌ترین و پیچیده‌ترین فیلم‌های تاریخ سینمای ایران است، در زمینه استفاده از جلوه‌های ویژه میدانی عملکرد بسیار خوبی داشته است.

بهترین تدوین
بهرام دهقانی (متری شیش و نیم)
 هادی صافی‌باری (مسخره‌باز)
 محمد نجاریان (رد خون)
 حمید نجفی‌راد (شبی که ماه کامل شد)
 میثم مولایی (غلامرضا تختی)
 فیلم‌های امسال ایده‌های متفاوتی را در حوزه تدوین پدیدسازی کرده بودند؛ از چند نما در یک قاب گرفته تا تکرار برخی نماها و تدوین‌های غیرتداومی. با این همه تدوین بهرام دهقانی در فیلم سینمایی «متری شیش و نیم» تاثیر چشمگیری در بهتر شدن روایت قصه‌ای دارد که سعید روستایی در این فیلم به تصویر می‌کشد.

بهترین فیلمبرداری
حمید خضوعی (غلامرضا تختی)
 هادی بهروز (رد خون)
 هومن بهمنش (سرخ‌پوست)
 سامان لطفیان (شبی که ماه کامل شد)
 تورج اصلانی (قسم)
 فیلمبرداری هم از آن رشته‌های سخت جشنواره فجر امسال است که مدعیان بسیاری دارد و انتخاب تنها یک گزینه از میان مدعیان آن کار دشواری است، تجربه حمید خضوعی (غلامرضا تختی) در حوزه فیلمبرداری باعث شد فیلمبرداری فیلم سینمایی «غلامرضا تختی» با وجود سختی‌های تولید اثری در این سطح تبدیل به یکی از ماندگارترین تجربیات سینمای ایران در حوزه فیلمبرداری شود. به تصویر کشیدن درست یک مسابقه ورزشی و سکانس‌هایی که در آن تعداد زیادی هنرنور حضور دارند، از جمله بخش‌های سخت این فیلم بود که تجربه خضوعی (غلامرضا تختی) در بالاتر رفتن کیفیت آنها موثر بود.

بهترین جلوه‌های ویژه (بصری)
جواد مطوری (مسخره‌باز)
 جواد مطوری (سرخ‌پوست)
 «مسخره‌باز» یکی از معدود فیلم‌های جشنواره فجر امسال بود که به شکل پررنگ از جلوه‌های ویژه بصری استفاده برده بود. جلوه‌های ویژه این فیلم حاصل تلاش جواد مطوری مدیر استودیو اله‌زهر است. جالب اینکه علاوه بر «مسخره‌باز» طراح جلوه‌های ویژه فیلم «سرخ‌پوست» نیز بوده است. او سابقه طراحی جلوه‌های ویژه برای فیلم‌هایی همچون «تنگه ابوقریب» را نیز در کارنامه دارد.

بهترین طراحی صحنه و لباس
محمد رضا شجاعی (رد خون)
 کیوان مقدم و امیر ملک‌پور (غلامرضا تختی)
 سهیل دانش و الهام معین (مسخره‌باز)
 محسن نصراللهی و شینامیر حمیدی (سرخ‌پوست)
 محمد رضا شجاعی (شبی که ماه کامل شد)
 طراحی صحنه و طراحی لباس در واقع ۲ بخش جداگانه هستند اما به‌طور کلی و با در نظر گرفتن فاکتورهای موثر در زمینه طراحی صحنه و طراحی لباس، فیلم سینمایی «ماجرای نیمروز ۲: رد خون» در این زمینه شایستگی بیشتری از سایر فیلم‌ها دارد؛ هر چند که طراحی صحنه و لباس سایر موارد ذکر شده بویژه فیلم «غلامرضا تختی» نیز از کیفیت قابل قبولی برخوردار است.

هنر و تجربه
مسخره‌باز / خون خدا
 امسال چند فیلم با فضایی شبیه آثار مرسوم در سینمای هنر و تجربه راهی جشنواره فیلم فجر شدند که با نگاهی به این آثار ۲ فیلم «مسخره‌باز» به‌واسطه فضای تئاترگونه اثر و همچنین «خون خدا» به‌واسطه بازی‌های فرمی موجود در اثر بیش از سایرین به سمت سینمای هنر و تجربه رفته بودند و هر کدام به نوعی تجربه جدیدی در سینمای ایران به شمار می‌رفتند.

چهره‌پردازی
ایمان امیدداری (شبی که ماه کامل شد)
 سعید ملکان (غلامرضا تختی)
 شهرام خلیج (ماجرای نیمروز: رد خون)
 با وجود اینکه ۲ فیلم سینمایی «غلامرضا تختی» و «ماجرای نیمروز: رد خون» از جمله آثاری بودند که گریم‌های سنگینی در آنها استفاده شده بود اما در میان فیلم‌های امسال گریم‌های ایمان امیدداری در فیلم «شبی که ماه کامل شد» بیش از سایر آثار به چشم آمد. گریم او بر چهره فرشته صدق‌عرفایی از این بازیگر سینمایی چهره‌ای کاملاً متفاوت ساخت و طراحی او برای گریم‌های برادران ریگی نیز در این فیلم یکی دیگر از نقاط قوت کارش بود.

فیلم مستند
خانه‌ای برای تو
 در جشنواره سی‌وهفتم نیز به روال سال‌های قبل، از میان آثار برگزیده جشنواره سینماحقیقت چند اثر راهی جشنواره فیلم فجر شدند؛ از میان این آثار مستند «خانه‌ای برای تو» ساخته مهدی بخشی‌مقدم که از تازه‌ترین تولیدات مرکز مستند سوره و بهترین مستند جشنواره سینماحقیقت امسال است، از کیفیت بیشتری نسبت به سایر آثار برخوردار است.

۲۳ نفر
 ماجرای نیمروز ۲: رد خون
 شبی که ماه کامل شد
 تختی
 در جشنواره سی‌وهفتم فیلم فجر چندین فیلم با نگاه به مسائل و سوزهای ملی و استراتژیک تولید شد اما در میان آنها «۲۳ نفر» به واسطه به عنوان یک حادثه ملی از ظرفیت بیشتری برای دریافت سیمرغ بهترین فیلم از نگاه ملی برخوردار است؛ هر چند که سایر آثار نامبرده شده نیز به نوبه خود می‌توانند مدعی دریافت این جایزه باشند.

انیمیشن
آخرین داستان
 در شرایطی که امسال گروه انیمیشن‌سازی «هنر پویا» با ساخت «انقرض» به عنوان جدی‌ترین شانس دریافت سیمرغ بهترین انیمیشن جشنواره، به‌واسطه بی‌توجهی به این هنر در سال‌های گذشته، در حرکتی اعتراضی قید حضور در این رویداد را زده بود، انیمیشن «آخرین داستان» شاخص‌ترین انیمیشنی بود که در جشنواره فجر امسال حضور پیدا کرد.

آخرین داستان
 در شرایطی که امسال گروه انیمیشن‌سازی «هنر پویا» با ساخت «انقرض» به عنوان جدی‌ترین شانس دریافت سیمرغ بهترین انیمیشن جشنواره، به‌واسطه بی‌توجهی به این هنر در سال‌های گذشته، در حرکتی اعتراضی قید حضور در این رویداد را زده بود، انیمیشن «آخرین داستان» شاخص‌ترین انیمیشنی بود که در جشنواره فجر امسال حضور پیدا کرد.